NOTA BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN ONTWERP BELEIDSPLAN OPENBARE VERLICHTING BORNE 2021-2031

Algemeen
In voorliggende zienswijzennota wordt ingegaan op de zienswijze die ten aanzien van het ontwerp beleidsplan openbare verlichting 2021- 2031 is ingediend.

Het ontwerp beleidsplan openbare verlichting 2021- 2031 heeft van donderdag 28 januari 2021 tot en met woensdag 17 maart ter inzage gelegen via de gemeentelijke website www.borne.nl . Van de gebruikelijke fysieke inzage aan de publieksbalie op het gemeentehuis kon in verband met de Coronamaatregelen geen gebruik worden gemaakt. Als alternatief is het betreffende stuk per e- mail aan belangstellenden toegezonden. Iedereen kon gedurende deze periode een zienswijze indienen op het concept beleidsplan.

In totaal is door 3 personen informatie opgevraagd. Door de Belangenvereniging Oud Borne is een zienswijze ingediend.

Zienswijze	Beantwoording
Belangenvereniging Oud Borne	De zienswijze van de Belangenvereniging Oud Borne is gedateerd op 17 maart 2021 en op 17 maart 2021 binnengekomen bij de gemeente. De zienswijze is daarmee tijdig ingediend. **Ontvankelijkheid:** Wij stellen voor de zienswijze ontvankelijk te verklaren.
Inleiding zienswijze Naar aanleiding van het ontwerp beleidsplan openbare verlichting Borne 2021- 2031 heeft de Belangenvereniging Oud Borne (hierna aangeduid als BOB) aangegeven dat in het beleidsplan onder meer de verkeersveiligheid wordt aangehaald en beschreven. BOB is van mening dat er in Oud Borne op verschillende plekken sprake is van een mengfunctie van fietsers en voetgangers die zich vanuit de Bornse Maten naar het centrum en de sportlocaties begeven. BOB stelt dat Oud Borne op grond van het historische stratenpatroon is aangewezen als een Beschermd Dorpsgezicht. Door de aansluitende bebouwing tot aan de openbare weg en de smalle straten is voor Oud Borne in de visie van BOB maatwerk noodzakelijk. De bestaande lichtmasten dateren uit de jaren tachtig en de armaturen waren destijds voorzien van andersoortige lampen. BOB merkt verder op dat in het beleidsplan de normering van de NPR 13201 wordt gehanteerd. De NPR 13201 kent een tabel waarmee de verlichtingsklasse wordt bepaald aan de hand van verkeersbewegingen (gemotoriseerd	In de inleiding van de zienswijze van de Belangenvereniging Oud Borne (hierna aangeduid als BOB) wordt een algemeen beeld geschetst van de verkeerssituatie en de verlichtingssituatie in oud Borne. In de zienswijze wordt een aantal beleidsmatige uitgangspunten ter discussie gesteld. Deze onderwerpen komen in de vragen 1.b, 1.c, 1.e en 6 aan de orde. De zienswijze gaat verder vooral in op de bestaande situatie in Oud Borne en de wijze waarop hier (afgezet tegen de voorgestelde beleidsregels) uitvoering wordt gegeven aan verlichtingsaspecten met betrekking tot verkeersveiligheid en sociale veiligheid. De BOB stelt in de zienswijze een aantal vragen die hieronder puntsgewijs beantwoord worden.

verkeer, conflict verkeer en voetgangers). De verlichtingsklasse geeft vervolgens aan wat de verlichtingsintensiteit moet zijn conform de richtlijn. Onder verwijzing naar de in de zienswijze opgenomen tabel met richtlijnen voor erftoegangswegen en erven met een verblijfsfunctie stelt BOB een aantal specifieke vragen.	
1. Welke verlichtingsklasse wordt voor Oud Borne gehanteerd?	Deze vraag is voor het overzicht opgedeeld in 5 deelvragen
a. De functie van openbare verlichting is het bevorderen van sociale veiligheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid. De functies van de openbare ruimte bepalen de kwaliteitscriteria en de verlichtingsniveaus. De sociale veiligheid hangt samen met de mate waarin weggebruikers de omgeving overzichtelijk vinden. Dat betekent dat personen op een bepaalde afstand te herkennen zijn en dat objecten goed waarneembaar zijn.	De huidige openbare verlichting in Oud Borne heeft een geschiedenis. In nauw overleg met de bewoners is rond 2005 besloten om de oude gietijzeren masten te handhaven, waarbij bewoners voor het nieuwe armatuur en de verlichting konden kiezen uit meerdere combinaties. Hierbij is overgestapt van de oranje SOX verlichting naar (witte) LED verlichting. Deze LED verlichting is na klachten van bewoners over de lichtsterkte opnieuw aangepast. De toegepaste verlichting is geschikt voor het herkennen van personen en objecten op afstand.
b. BOB is van mening dat er voor de verkeersveiligheid en de sociale veiligheid in Oud Borne sprake moet zijn van voldoende verlichtingssterkte en wit licht. Dit witte licht bevordert het herkennen van gezichten, waarmee het gevoel van sociale veiligheid wordt versterkt. Voor de verlichtingssterkte wordt gerefereerd aan de toepassing van licht met kleurtemperatuur 4000 K.	In het beleidsplan (4.3.3) wordt voorgesteld om bij nieuwe aanleg te kiezen voor warm- wit licht met een kleurtemperatuur van 3000 K. Witte lichtsoorten garanderen een goede herkenning van personen en objecten. De kleurtemperatuur van 3000 K is toegepast bij de grootschalige vervanging in 2020. Dit heeft niet geleid tot klachten over een te laag verlichtingsniveau of een gevoel van onveiligheid. De warm- witte kleur draagt ook bij aan de leefbaarheid. Oud Borne is een gebied met een bijzondere sfeer en een nostalgische uitstraling. Dat geldt ook voor de specifieke masten en armaturen die hier zijn toegepast. Op dit moment is er sprake van een kleurtemperatuur van 2700 K in Oud Borne. Dit past bij de sfeer van de omgeving. Bij een grootschalige vervanging kan 3000 K worden overwogen. De toepassing van blauwwit licht (4000 k) is hier niet gewenst. Het beleidsplan biedt wel ruimte voor het accentueren van gevaarlijke verkeerssituaties met aangepaste verlichting. (6.4.1)

c. BOB citeert uit de toekomstvisie van Oud Borne, waarin de relatief oude bevolkingsopbouw is opgenomen. De verwachting is dat dit beeld in 2023 verder toeneemt (39% 65 jaar en ouder en 24% ouder dan 45 jaar) BOB stelt dat de licht- technische richtlijnen zijn gebaseerd op een persoon van circa 40 jaar en dat het benodigde lichtniveau op hogere leeftijd sterk toeneemt.	In tegenstelling tot de overige woonwijken in Borne is er voor Oud Borne geen dimregime ingesteld. Dit is geen beleidsmatige keuze, maar hangt samen met de vervangingsstappen die in een eerder stadium zijn genomen. Het invoeren van een dimregime in deze wijk is alleen mogelijk bij een grootschalige vervanging, die hier voorlopig niet aan de orde is. Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt aangesloten op de wegtypen van “Duurzaam Veilig” en de mobiliteitsvisie (5.2.1). De functie en de inrichting van Oud Borne wijkt op deze thema’s niet wezenlijk af van andere woonwijken in Borne. De herkenbaarheid van het type weg wordt in de donkere uren ondersteund door voor elk wegtype consequent dezelfde verlichting toe te passen. Op basis hiervan stellen wij geen leeftijd- gerelateerde aanpassingen van het beleid voor. De leeftijdsopbouw in een wijk is bovendien een dynamisch gegeven, waar bij de toepassing van het type verlichting geen rekening mee kan worden gehouden.
d. BOB is van mening dat de nieuwe armaturen die onlangs ter vervanging van defecte armaturen zijn aangebracht om aanpassingen vragen. Er is sprake van een andere lichtverstrooiing en de nieuwe lichtmasten zouden niet dezelfde hoogte hebben als de oude masten, waardoor de lichtopbrengst op wegniveau is afgenomen.	Bij de incidentele vervanging van defecte armaturen, zoals die onlangs hebben plaatsgevonden, was er soms ook sprake van vervanging van een gietijzeren mast. Deze masten worden vervangen door aluminium masten. De klachten betreffen een tijdelijke situatie omdat er nog een hulpstuk moet worden geplaatst, waarna het armatuur weer op de oorspronkelijke hoogte komt. Het oorspronkelijke lichtbeeld wordt daarmee ook hersteld.
e. BOB wenst maatwerk voor Oud Borne	De huidige verlichting in Oud Borne is een voorbeeld van maatwerk. Zowel in het oude beleidsplan als in het nieuwe beleidsplan (4.3.1 en 4.3.2) wordt voorgesteld om vanuit het thema circulariteit en uniformiteit te kiezen voor één soort masten en armaturen per gebiedstype. In speciale gevallen, bijvoorbeeld in Oud Borne kan daar op grond van (in dit geval nostalgische) overwegingen van worden afgeweken. In nauw overleg met de bewoners zijn de oude gietijzeren masten in Oud Borne bijvoorbeeld gehandhaafd. Wel wordt in het beleidsplan aangegeven dat het thema circulariteit belangrijk is bij (nieuwe) afwegingen. Er is geen reden

	om die wegingsfactor uit het beleidsplan te schrappen omdat er moderne, circulaire systemen in een ouderwetse uitvoering beschikbaar zijn.
2. BOB vraagt het college om gezamenlijk met de BOB oplossingen te vinden voor goed verlichte fiets- en voetgangers-routes, alsmede een veilige woonwijk.	Deze vraag is niet gericht op de voorstellen in het beleidsplan. De beantwoording van deze vraag valt daarom buiten het bestek van deze zienswijzennota. Inmiddels is op ambtelijk niveau een bespreking gevoerd met BOB om de bestaande situatie in Oud Borne vanuit de invalshoeken verlichting en verkeer in beeld te brengen. Hiervoor is ook een vervolgoverleg afgesproken.
3. Om de kosten van de schades te beperken stelt BOB voor om de schademeldingen van de aangereden lichtmasten te analyseren en de betreffende lichtmasten zo mogelijk te verplaatsen.	Deze vraagt betreft het dagelijks onderhoud van de lichtmasten en valt daarmee buiten het bestek van deze zienswijzennota. De beantwoording van deze vraag kan worden meegenomen in de bespreking met BOB over de bestaande situatie in Oud Borne.
4. Welke prikkel heeft de onderhoudsaannemer om een gedegen onderzoek te doen naar de veroorzaker van de schade?	Deze vraagt betreft het dagelijks onderhoud en het onderhoudsbestek van de lichtmasten en valt daarmee buiten het bestek van deze zienswijzennota. De beantwoording van deze vraag kan worden meegenomen in de bespreking met BOB over de bestaande situatie in Oud Borne.
5. Welke termijnen staan in het onderhoudsbestek beschreven voor het uitvoeren van reparaties?	Deze vraagt betreft het dagelijks onderhoud en het onderhoudsbestek van de lichtmasten en valt daarmee buiten het bestek van deze zienswijzennota. De beantwoording van deze vraag kan worden meegenomen in de bespreking met BOB over de bestaande situatie in Oud Borne.
6. BOB zou graag zien dat de termijnen voor herstel en reparatie, zoals die nu in het onderhoudsbestek zijn vastgelegd, aan het beleidsplan worden toegevoegd. Dit voorkomt dat bij een nieuwe aanbesteding wijzigingen kunnen ontstaan.	In een beleidsplan worden beleidslijnen uitgezet voor een periode van 10 jaar. Binnen deze algemene kaders wordt vorm gegeven aan de dagelijkse uitvoering, waaronder aanleg, onderhoud en het functioneren van de openbare verlichting. Op het gebied van materialen en systemen voor de openbare verlichting vinden momenteel veel ontwikkelingen plaats. Deze ontwikkelingen stroken mogelijk niet met bevroren afspraken uit een onderhoudsbestek. Om die reden stellen wij voor om de huidige termijnen voor herstel en reparatie niet op te nemen in het beleidsplan.

7. BOB heeft een aantal inhoudelijke vragen over het functioneren van het beheersysteem (Moononline).	De beantwoording van deze vraag betreft het dagelijkse onderhoud en de meldingsmogelijk-heden voor inwoners. Deze vraag valt daarmee buiten het bestek van deze zienswijzennota. In het ambtelijk overleg met BOB kan uitleg worden gegeven over het functioneren van het betreffende beheersysteem.